

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Concilivm Lvgdvnense II. Gvntramni Regis Ivssv In Ipsivs regno
celebratum, anno Christi DLXX. indictione XV. Ioannis III. papae anno VIII.
Chariberti, Guntramni, Chilperici & Sigeberti fratrum regum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

illius nobis salutem deferat? Pater (inquit presbyter) Leontius tuus cum comproncialibus episcopis salutem tibi mittit, indicans Æmilium (sic enim vocitare consuevit Emerium ab infantia sua) electum ab episcopatu, pro eo quod prætermittitur Canonum sanctione, urbis Santonica episcopatum ambiuit: ideoque consensum ad te direxerunt, ut alius in locum eius substituatur: quo fiat, ut dum transgressores Canonum regulariter arguuntur, regni vestri potentia auis prolixioribus propagetur. Hoc eo dicente, fremens rex eum a suis conspectibus extrahi iussit, & plastro spinis suppleto imponi desuper, & in exilium protrudi præcepit, dicens: Putasne, quod non est super quisquam de filiis Clotharii regis, qui patris facta custodiat, quod hi episcopum, quem voluntas regis elegit, absque nostro iudicio proiecerunt? & statim electis viris religiosis, episcopum loco restituit. Permansisse Emerium deinceps in Santonenſi episcopatu, eundemque reconciliatum fuisse Leontio, ex his quæ scribit Venantius Fortunatus in carmine de basilica sancti Bibiani, intelligi potest.

Emerius
penitentia
egit.

Leontius
Burdigalen-
ſis episco-
pus.

Leontius.] Hic Leontius XIII. numeratur a Fortunato Burdigalensis episcopus; qui nobilissimo genere ortus, diuitisque pollens, & egregius animi virtutibus exornatus, coniugatus licet, inuitus ad eius ecclesiæ episcopatum assumptus fuit. Nomen coniugis fuerat Placidina, ex imperatorio stemmate procreata: quæ optimis composita moribus, etsi a sancto viro suo corpore diuisa foret, bonis tamen operibus ipsi comes indiuidua inhaesit. Archima soror Placidinae, & vxor Apollinaris, etiam indulſit viro suo, ut episcopus crearetur, ipsaque diuinis templis erigendis vacaret. Gregorius Turoſensis de gloria martyrum cap. 65. Fortunatus lib. 1. carm. in laud. Leontii. Baron. ann. 566. num. 19. & 20.

ANNO
CHRISTI
563.

^aCONCILIVM^b LVGDVNENSE II.
GVNTRAMNI REGIS IVSSV IN IPSIVS

regno celebratum, * anno Christi DLXVII. indictione xv. Ioannis III. papæ anno VIII. Chariberti, Guntramni, Chilperici & Sigeberti fratrum regum VI.

ANNO
CHRISTI
567.

* ANNO
CHRISTI
DLXX. ET
MENS IV-
NIO.

TITVLI CANONVM.

I. De controuersis episcoporum per metropolitanos componendis.	nicatus, ab omnibus episcopis excommunicatus habeatur.
II. Ut rata sint donationes episcoporum & clericorum, ecclesiæ vel aliis factæ.	V. Ut quæ ab episcopo alicui in usum aut proprietatem donata sunt, ab eius successoribus non auferantur.
III. De iis qui aliquos per vim & nefas captiuos tenent, excommunicandis, nisi restituant.	VI. De litaniis prima Nouembris hebdomada in omni ecclesia celebrandis.
IV. Ut ab vno episcopo excommu-	

PRÆ-

ANNO
 CHRISTI
 567.

P R Æ F A T I O.

CVM in nomine Domini in Lugdunenſi vrbe ad ſyno-
 dale Concilium veniſſemus, tam pro renouandis ſan-
 ctorum patrum inſtitutis, quæ præſentis temporis neceſ-
 ſario fecit opportunitas iterari, quam his quæ aſſurgenti-
 bus vñdecumque querelarum materiis, recentis defini-
 tionis ordo popoſcit inſtitui, tractantes quid ſaluti po-
 puli vtilius competeret, vel quid eccleſiaſticus ordo ob-
 ſeruaret.

C A N O N E S.

I.

Primo in loco vnitatem ſacerdotum, quam & Dominus diligit, & ſcriptura commendat, & concordia caritatis expoſcit, conuenit ab omnibus cuſtodiri; ita vt in omni tractatu vel definitione, vno ſpiritu, vna ſententia, ſacerdotum conſtantia perſeueret. Et ſi quid inter fratres, id eſt coepiſcopos noſtros, contentionis ortum fuerit; ſi de vna prouincia ſunt, metropolitani cum comprouincialibus ſuis iudicio ſint contenti. Si vero diuerſæ prouinciæ duo fuerint ſacerdotes, inter quos aliqua diſceptatio oriatur, conuenientibus in vnum metropolitanis ipſorum, omnis eorum actio illorum iudicio terminetur: ita vt ſi vnus ex epiſcopis ab alio epiſcopo, aut a quacumque perſona inique fuerit aggrauatus, communi fratrum ſtudio cum Dei ſolatio deſenſetur. Quod ſi quis ſe ab hac conditione quacumque calliditate ſubtraxerit, tribus menſibus ſe a caritate fratrum nouerit eſſe ſequeſtratum.

II.

Secundo loco, quia multæ tergiuerſationes in-

Concil. Tom. 12.

E e e e

fidelium ecclesiam quærent collatis priuare donariis, id conuenit inuiolabiliter obseruari, vt testamenta, quæ episcopi, presbyteri, seu inferioris ordinis clerici, vel donationes, aut quæcumque instrumenta propria voluntate confecerint, quibus aliquid ecclesiæ, aut quibuscumque conferre videantur, omni stabilitate subsistant. Id specialiter statuentes, vt etiam si quorumcumque religiosorum voluntas, aut necessitate, aut simplicitate, aliquid a legum sæcularium ordine visa fuerit discrepare, voluntas tamen defunctorum debeat inconcussa manere, & in omnibus Deo propitio custodiri. De quibus rebus si quis animæ suæ contemptor aliquid alienare præsumpserit, vsque ad emendationis suæ, vel restitutionis rei ablatæ tempus, a consortio ecclesiastico, vel omnium Christianorum conuiuio habeatur alienus.

III.

Et quia peccatis facientibus multi in perniciem animæ suæ ita conati sunt, aut conantur assurgere, vt animas longa temporis quiete sine vlla statur sui competitione viuentes, nunc improba prodicione atque traditione, aut captiuauerint, aut captiuare conentur, si iuxta præceptum domini regis emendare distulerint, quousque hos quos abduxerunt, in loco in quo longum tempus quiete vixerint, restaurare debeant, ecclesiæ communionem priuentur.

IV.

11. qu. 3. Si
quis a pro-
prio.

Illud etiam quod sancti patres salubriter ordinarunt, placuit iterari, vt si quicumque episcopus

ANNO
CHRISTI
567.

pro reatu aliquo quemquam a communionem sus-
penderit, apud omnes sacerdotes eatenus a com-
munionem habeatur alienus, vsquequo eius iudicio
debeat recipi, a quo meruerat pro reatu suo a ca-
ritate ecclesie sequestrari.

V.

Et quia multa sunt ecclesie membra, quae di-
uerso genere, pro vitae suae qualitate, vel discretio-
ne sacerdotali, aut oblectari conuenit, aut distrin-
gi, illud censuimus statuendum, vt quascumque
munificentias clericis, aut seruientibus, siue de re-
bus ecclesie in vsum, aut de propriis in proprie-
tatem, praecedentes dederint sacerdotes, subse-
quentes pontifices nullatenus auferre praesumant.
Si quid tamen culpa extiterit, pro qualitate per-
sonarum, vel regula Canonum praecedentium,
in persona habeatur, non in facultate districtio.

VI.

Placuit etiam vniuersis fratribus, vt in prima
hebdomada noni mensis, hoc est, ante diem do-
minicam, quae prima in ipso mense illuxerit, lita-
niae, sicut ante ascensionem Domini sancti patres
fieri decreuerunt, deinceps ab omnibus ecclesiis,
seu parochiis celebrentur.

SVBSCRIPTIONES EPISCOPORVM.

Philippus in Christi nomine episcopus ecclesie Viennensis, consti-
tutionibus nostris subscripsi.

Nicetius in Christi nomine episcopus ecclesie Lugdunensis, consti-
tutionibus nostris subscripsi.

Agricola in Christi nomine episcopus ecclesie Cabilonensis, consti-
tutionibus nostris subscripsi.

Vincentius in Christi nomine episcopus ecclesie Belicensis, con-
stitutionibus nostris subscripsi.

Concil. Tom. 12.

Eccc ij

Syagrius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Æduorum, constitutionibus nostris subscripsi.

ANNO
CHRISTI
567.

Æoladius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Neuernensis, subscripsi.

Salonius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Genauensis, subscripsi.

Chelidonius in Christi nomine episcopus ecclesiæ Matiscensis, subscripsi.

Valesius presbyter directus a domino meo Syagrio episcopo ecclesiæ Gratianopolitanæ, subscripsi.

Vincentius presbyter directus a domino meo Lucretio episcopo ecclesiæ Deensis, subscripsi.

Eusebius presbyter directus a domino meo Victore episcopo ecclesiæ Tricastinorum, subscripsi.

Piolus presbyter directus a domino meo Tetrico episcopo ecclesiæ Lingonicæ, subscripsi.

Cæsarius presbyter directus a domino meo Tetradio episcopo ecclesiæ Velonensis, subscripsi.

Abstemius diaconus directus a domino meo Maximo episcopo ecclesiæ Valentianæ, subscripsi.

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ *Indictione XV.*] In vulgatis editionibus apposta est temporis nota, *Anno VI. regni gloriosissimi Guntramni regis, indictione III.* quam notam competere putant anno Christi DLXX. Et vero de indictione certum est eo Christi anno tertiam fuisse. At Guntramni & fratrum eius annus hic erat non sextus, sed nonus. In Synodo enim IV. Parisiensi annus XII. Sigeberti & fratrum eius comparatur cum indictione VI. quæ fuit anno Christi DLXXXIII. Quare nono illorum anno tertia fuit indictio, & sexto eorundem anno, cum habitum dicitur hoc Concilium, indictio fuit non III. sed XV. anno Christi DLXVII. Sic ergo ex coniectura correximus, cum exemplaribus antiquis in hac Synodo careremus.

² *Secundo loco.*] Et Canonem hunc, & alios ex hac Synodo usurparunt collectiones antiquæ, Andegauensis, Diuionensis, &c.

NOTÆ SEVERINI BINII.

^a *Concilium.*] Ad euitandum scandalum, quod a quibusdam malæ vitæ episcopis ecclesiæ Lugdunensi illatum fuerat, per se suosque legatos quatuordecim episcopi conuenerunt, statueruntque sex dumtaxat Canones, quibus ecclesiasticæ paci atque indemnitati consulitur. Quænam autem fuerint ista allegata scandala, ex Gregorio Turonensi accipe.

Lugdunum
Galliæ de-
feribitur.

^b *Lugdunense.*] Sic dictum a Lugduno, de quo hæc in theatro vrbium. *Lugdunum, vulgo Lyon, ante Christi natiuitatem anno 23.*

ANNO
CHRISTI
567.

a Numantio Plamitio Romano proconsule sub Cesare Augusto extructum. Vrbs sita est in monte, ubi fluuius Arar miscetur Rhodano, atque ad mare tendit. Fuit antiquitus schola Latina valde celebris; hodie emporium Gallie celeberrimum. Dion scribit, hanc urbem olim, (prout videre est in antiquis marmoribus & numismatibus,) Lugdunum; postea trisyllabicis, sicut apud Tacitum & Plinium reperitur, Lugdunum vocatam fuisse. Paradinus in sua Lugdunensi historia, quam Gallica lingua edidit, docet a Lino & Plutarcho Insulā; in vetustis inscriptionibus ciuitatem Sequanorum, a Sidonio Rhodanufiam; in historia S. Lupi archiepiscopi Lugdunensis Arariam nominari; haud dubie a Rhodano & Arare fluminibus eam interfluentibus. Gregorius Turonensis lib. 1. tradit eam quoque nobilissimam nominari, ex eo quod martyrur sanguine illustrata fuerit. Plutarchi libellus de fluminibus & montibus scribit, ciuitatem Lugdolum vocatam, & montem cui insidet, Lugdunum; historiamque fabulosam, & rationes friuolas adducit. Plinius in epistolis hanc urbem ornamentum prouinciarum dicit. De huius origine, nominisque ratione, lege historiolam, seu potius fabellam apud Plutarchum de montibus in voce Araris. Hæc ex theatro urbium & geographia Ortellii.

DE SALONIO ET SAGITTARIO EPISCOPIS,
qui in eadem Synodo Lugdunensi ob diuersa scelera
damnati, episcopatusque honore priuati sunt.

Ex Gregorio Turonensi lib. v. historiae cap. xx.

CONTRA Salonium, inquit, Sagittariumque episcopos tumultus exoritur. Hi enim a sancto Nicetio Lugdunensi episcopo educati, diaconatus officium sunt fortiti: huiusque tempore Salonius Ebredunensis vrbs, Sagittarius Vapingensis ecclesie sacerdotes statuuntur. Sed assumpto episcopatu, in proprium relati arbitrium, coeperunt in peruationibus, cædibus, homicidiis, adulteriis, diuersisque in sceleribus infano furore grassari: ita vt quodam tempore celebrante Victore Tricastinorum episcopo solennitatem natalitii sui, emissa cohorte, cum gladiis & sagittis irruerent super eum. venientesque sciderunt vestimenta eius, ministros ceciderunt, vasa & omnia ad apparatus prandii auferentes, relinquentes episcopum cum grandi contumelia. Quod cum rex Guntramnus comperisset, congregari Synodum ad urbem Lugdunensem iussit. coniunctique episcopi cum patriarcha Nicetio beato, discussis causis inuenerunt eos de his sceleribus, de quibus accusabantur, valde conuictos: præceperuntque vt qui

Eccc iij

talia commiserant, episcopatus honore priuarentur. At illi, cum adhuc propitium sibi regem nossent, ad eum accedunt, deplorantes se iniuste remotos; sibi que tradi licentiam, ut ad papam vrbis Romanæ accedere debeant. Rex vero annuens petitionibus eorum, datis epistolis eos abire permittit. Qui accedentes coram papa Ioanne, exponunt se nullius rationis existentibus causis dimotos. Ille vero epistolas ad regem dirigit, in quibus locis suis eosdem restitui iubet. Quod rex sine mora, castigatis prius illis verbis multis, impleuit. Sed nulla, quod est peius, fuit emendatio subsequuta. Tamen Victoris episcopi pacem petierunt, traditis hominibus quos in seditionem direxerant. Sed ille recordatus præcepti dominici, non debere reddi inimicis mala pro malis, nihil his mali faciens, liberos abire permittit. Vnde in posterum a communione suspensus est, pro eo quod publice accusans, clam inimicis pepercisset absque consilio, quibus accusauerat, fratrum. Sed per fauorem regis iterum in communionem reuocatus est. *Haectenus Gregorius. qui & alia post hæc de iisdem episcopis multa subiicit, quæ propterea omittimus, quod ad Synodum Lugdunensem non pertineant. Quo autem pacto examinata iterum ac discussa horum causa fuerit in altera Synodo Cabilonensi, suo infra loco videbimus.*

^a CONCILIVM TVRONENSE II.

^b IN CAUSA ECCLESIASTICÆ DISCIPLINÆ reformandæ, in basilica sancti Martini celebratum, sub die xv. Kalendas Decembris, ^c anno Christi DLXVII. Ioannis III. papæ anno VIII. Chariberti regis VI.

TITVLI CANONVM.

I. De Synodo bis per singulos annos, aut semel conuocanda.	VI. Vt epistolia soli dent episcopi.
II. De pace inter episcopos conseruanda.	VII. De remotione abbatum, vel archipresbyterorum, sine consilio ab episcopis non facienda.
III. De compositione corporis Dominici super altario.	VIII. Vt episcopus ei quem alter episcopus excommunicauit, non communicet.
IV. Ne laici in ecclesia clericis misceantur.	IX. Vt in Britannia, sine consensu
V. Vt vnaqueque ciuitas pauperes	